

Fabók Dávid

„Az úgy kezdődött...”

Minden egy családfával kezdődött, 1989-ben. 16 éves voltam akkor és Magyarországon, valamint a környező országokban végre megmozdult valami, újra találkozhattunk rég nem látott, vagy csak képről ismert rokonainkkal, barátainkkal. Természetesen már régóta tudtam, hogy a családjunk egyik fele Erdélyben él, tudtam, hogy örmény vér is folyik az ereimben, de mindez a találkozások, az erdélyi helyek, városok ismeretének, látványának hiánya miatt a legendák világában maradt, nem telt meg tartalommal számomra. 1989-ben viszont egy Magyarországra érkező unokatestvér Erdélyből elhozta azt a pauszpapíron megrajzolt családfát, melyet *Dr. Dávid László* (pap, *Márton Áron* titkára) unokanagybátyánk adatai alapján készítették el és amit apám – aki gépészmérnök volt –, másolatot le néhány példányban szalmiákos technikával a tervrajz másolóban, a gyárban, ahol dolgozott.

A furcsa, nagyméretű kékes-lilás másolat már csak méretével, cirka egy négyzetméteres felületével tekintélyt parancsolt és a rajta lévő sok, apró betűs adat, a levelek férfi és női különbözősége, az ágak girbe-gurba tekergőzése elvarázsolt. Hirtelen és komoly kapcsolatot alakított ki kétszáz évvel ezelőtt élt rokonaimmal. Olyan volt, mintha akkor gyökereztem volna bele a történelembe. Édesanyám, *Dávid Ildikó* volt az „utolsó” levél a fán a mi águnkon, lévén, hogy apám neve és házasságkötésük dátuma még szerepelt rajta, de mi, gyermekeik már nem, érthető módon, hiszen ilyen a családfák természete. De akkor is. Én is beletartozom abba a sűrű szövetbe, ami a családi történetek,

mesék kapcsán – bár szóban nehezen követhetően – rokon kapcsolatban válik élővé. A családfa azonban mindezt egy szempillantás alatt érthetővé, látványossá. A szalmiákos másolatot úgy pórn négy gombostűvel kitűztem az ágyam fölé a falra, két Queen és egy Alphaville zenekari poszter közé.

Aztán az erdélyi rokonok is elkezdtek egyre sűrűbben járni hozzánk és 1993-ban mi is fel tudtunk kerekedni családjilag, hogy megnézzük magunknak „azt az Erdélyt”. Korábban szüleim, még 1972-ben jártak Erdélyben rokonlátogatásban utoljára, édesanyám akkor volt állapotos velem, így ’93-ban immár másodszor mehettem – bár most először saját lábon – az ősök földjére.

Sok közös régi képnézegetés következett odakinn a rokonokkal, a régi családi fészkek meglátogatása Kézdivásárhelyen, ahol úkapám, a temetkezési vállalkozó és kereskedő *Dávid Antal* élt a családjával. Megnéztük a családi kriptát, ami ismét súlyosan és komolyan összekapcsolt az ott eltemetett családtagokkal, láthatóvá, jelenvalóvá téve azokat, akik a családfán addig csak mint feliratok szerepeltek. A meggyökeresedésem a családban és a történelemben így lett számomra teljes.

Évek múltával, amikor mindhárom gyermekünk nagyobbacska lett és volt a napi teendők mellett némi szabadidő, az addigra már majdnem teljesen kifakult szalmiákos családfa másolatra tekintve kezdődött újra a képnézegetés, a régi levelek, dokumentumok olvasása, vizsgálata, egy 150 éves esküvői meghívó megtalálása nagyapám hagyatékában, melynek érin-

tésével bele lehetett helyezkedni az akkor éppen boldog pár, házasságkötés előtti izgalomába és boldogságába, egy 200 éves imakönyv papír illatával be lehetett szívni annak a templomnak is az illatát, melyben úkanyám azt hétről-hétre használta. A tárgyakkal, a rengeteg megörökölt régi fotográfiával, családi levelekkel való találkozás húzott egyre inkább a mélybe, hogy ismerkedjem mind jobban enyéimmel, a sorsukkal, eredetükkel és ezen keresztül örménységükkel. Azóta a családfa ugyan digitalizálódott, de bővült is, óriásira nőtt közben, hiszen a modern technológiáknak köszönhetően tulajdonképpen otthonról is kutathattam.

Az is világos volt mindig – hiszen szüleim nem titkolták –, hogy örmény származásúak vagyunk, de ez is ezekben az időkben lett kézzelfogható számomra. Egyetlen fennmaradt dokumentumban, írásban sem kérkednek sosem ezzel az ősök, éppen olyan szelíden említik csak önéletrajzaikban, mint ahogyan életükben még beszéltek erről. A Magyar Hazában

való teljes életüket, örmény, szász, székel és minden más gyökerükön keresztül igyekeztek megélni és ez nem kevés!

Zeneszerző dédapám kottáin és koncert plakátjain keresztül, író nagyapám kiadott és ki nem adott könyvein, kéziratain, önéletrajzáin keresztül, a fotókon lévő nagy, barna szemű gyönyörű örmény asszonyok és fess férfiak látványán át vált fontossá, hogy ezt a szöveget, ezt a gyökeret, ezt a történetet érdemes volna átadni gyermekeinknek, az utánunk jövőknek, hogy egyszer majd egy 16 éves kamasz ugyanúgy rácsodálkozhasson arra, hogy honnan jön és hogyan gyökerezik bele mindannyiunk történelmébe, mint ahogy az velem történt több, mint harminc évvel ezelőtt.

Gyökereink, ráadásul örmény gyökereink ismeretét, ápolását és átadását igyekezünk a mai technika segítségével minél átláthatóbban, minél sokrétűbben összeállítani és bemutatni az **Erdélyi Örmény Kulturális Központ** keretei között, segítve a modern kor emberének is megtalálni, megélni és megerősíteni identitását.

1973-ban születtem Budapesten. Édesanyám ágán csatlakozom az erdélyi örménységhez, mégpedig a Dávid családhoz. Csíkszépvíz, Kézdivásárhely, Gyimesbükk, Erzsébetváros az ősi fészkek. Nagyszüleimet a második világháború hullámai „vetették partra” Budapesten és akkor már nem volt lehetőség hazajutni. Édesanyám már itt, Budapesten született. Reklám és marketing végzettségű vagyok, közel 25 éve a nyomdaiiparban és a vállalatirányításban tevékenykedem. Feleséggel három gyermekünk van, a legkisebb 16 éves. Az EÖGYKE munkáját közelebbről, távolabbról régóta figyelem, innen szereztem be a könyveket a kutató, családfabővítő munkához, és nagybátyám, *Dávid Csaba* egyesületi munkáján keresztül is látható volt ez a fontos tevékenység. A 2019-es önkormányzati választásokra kért fel Sarolta, hogy a XII. Kerületben induljak, ahol most képviselő vagyok. Az Erdélyi Örmény Kulturális Központ gondolatáról is már sok hónapja beszélgettünk, ötletekről, lehetőségekről. Így amikor a Központ létrejött az új Országos Örmény Önkormányzat alapításával elérhető közelségbe került, nagy örömmel csatlakoztam az azt kialakító, működtető csapathoz.